

Aquesta proposta didàctica està adreçada a l'alumnat d'Educació Secundària. Les activitats poden ser útils per a l'àrea de Ciutadania i Drets Humans, de Ciències Socials, d'Ètica, tutories, etc., i també per a qualsevol docent interessat en el tema. L'objectiu és reflexionar sobre la transcendència de la Cimera de Copenhaguen i sobre la responsabilitat que hi tenim.

Copenhaguen: últim avís

Una cimera internacional pàg. 1 i 2

Objectius: Fer aflorar conceptes previs i percepcions. Proporcionar una visió global del que és una cimera internacional, centrant-nos en la realitat concreta de la Cimera de Copenhaguen. Identificar els diferents actors que participen en una cimera internacional i els rols que hi exerceixen. Mostrar el paper de la societat civil en aquests esdeveniments i la seva capacitat per influir en l'agenda i en el seguiment posterior.

Orientacions: Es presenten uns textos que ofereixen informació sobre el que és una cimera internacional i sobre el rol dels diferents actors. Un punt de partida interessant per a l'activitat pot ser identificar quines cimeres recorda l'alumnat i quina imatge en té i, a partir d'aquesta imatge, amb l'ajuda de la informació continguda en els textos, obtenir una informació global sobre el tema. En cas de tenir accés a Internet, es pot actualitzar la informació visitant les pàgines web recomanades.

A què ens vam comprometre i què hem complert pàg. 3

Objectius: Analitzar dades estadístiques. Reflexionar sobre la relació que hi ha entre les emissions de CO₂ per països i les emissions segons el nombre d'habitants de cada país. Analitzar els compromisos adquirits a Kyoto i el grau d'incompliment de cadascun dels països en l'actualitat.

Orientacions: Les activitats proposades es duran a terme a partir de l'anàlisi de dades i en petits grups. Seria útil refrescar els compromisos adquirits pels diferents països en el Protocol de Kyoto visitant el web <http://unfccc.int/resource/docs/convkp/kpspan.pdf>, o bé fent servir el dossier informatiu que acompanya aquesta proposta didàctica. Així mateix, és convenient detectar algunes absències i apuntar la reflexió sobre el model de desenvolupament en què estem immersos, observant el volum d'emissions i imaginant les conseqüències que se'n deriven o que se'n poden derivar a curt termini.

Investiga les conseqüències i qui les pateix pàg. 5

Una història llunyana...

Objectius: Reconèixer en la història experiències essencials de l'ésser humà que puguin servir d'ensenyament bàsic, per no repetir els errors comesos. Identificar la vulnerabilitat del desenvolupament i del progrés del nostre sistema socioeconòmic, que depèn d'un únic recurs, el petroli. Analitzar com la majoria de coses que fem en la vida quotidiana estan vinculades a un recurs finit i responsable de l'emissió de gasos d'efecte hivernacle (GEH), que són els principals causants del canvi climàtic.

Orientacions: La dinàmica pot partir de l'exercici individual que després sigui compartit en el grup-classe, o bé es pot plantejar un treball en petits grups, la síntesi del qual sigui exposada per un portaveu al grup. Seria desitjable arribar a conclusions que ens facin conscients de la importància que té el problema, així com de la gran fragilitat d'aquest sistema socioeconòmic i, en definitiva, de tot allò en què basem la nostra vida, per reaccionar i anar plantejant alternatives que facin viable l'existència de tots i totes les habitants del planeta d'ara i del futur.

Què en diu la premsa

Objectius: Buscar a les notícies algunes de les conseqüències que comporta el canvi climàtic sobretot per a les persones, així com reconèixer quines es poden produir en el futur si no prenem mesures dràstiques. Conèixer com els milions de víctimes són, en termes generals, les persones més vulnerables i les menys responsables de l'emissió de GEH.

Orientacions: Es tracta que l'alumnat faci un recorregut per cadascuna de les notícies seleccionades, de manera que prenguin consciència de les dimensions del problema des de la perspectiva de les persones que ja es veuen afectades i de les que previsiblement s'hi veuran en un futur. Aquesta anàlisi pretén posar de manifest la profunda injustícia que comporta que els qui pateixen les pitjors conseqüències del canvi climàtic tinguin poc o gens a veure amb l'emissió de GEH. És important insistir a l'alumnat que en les conclusions es facin eco d'aquesta inequi-

tat i de la necessitat que els països desenvolupats assumeixin la responsabilitat i deixin de posar excuses per ajudar les víctimes i per adoptar les mesures imprescindibles per lluitar contra el canvi climàtic. Així mateix, seria pertinent confrontar aquesta realitat amb la insistència mediàtica, més o menys explícita, en els greus inconvenients que ens causen els moviments migratoris o en els greus perjudicis econòmics que provoquen els desastres naturals.

Menys és més pàg. 7

Objectius: Qüestionar-nos el nostre model de vida i la seva sostenibilitat. Reflexionar sobre el fet que les actituds i els comportaments quotidians són imprescindibles però no suficients per resoldre el problema, i que cal trobar alternatives ciutadanes d'actuació.

Orientacions: En la primera activitat –per mitjà dels textos i, sobretot, a partir de la lectura d'imatges– intentem introduir la idea de decreixement. L'activitat hauria de ser útil per qüestionar-nos el nostre model de vida i la seva sostenibilitat. Les declaracions del ministre xinès de Medi Ambient poden donar peu a parlar sobre els països anomenats emergents i es poden relacionar amb les dades sobre emissions que aporten les altres activitats del *Global express*. La segona activitat intenta explicar de manera senzilla alguns dels efectes del decreixement i relacionar-lo amb el títol de l'apartat –“Menys és més”– i amb la necessitat de trobar alternatives ciutadanes d'actuació.

El Sud es mobilitza pàg. 9

Objectius: Conèixer les iniciatives dels països del Sud per lluitar contra el canvi climàtic, destacant la responsabilitat i el compromís d'una societat civil que, lluny dels estereotips, afronta i denuncia el problema. Impulsar una visió dels països del Sud com a promotors i protagonistes d'alternatives viables al model de desenvolupament insostenible imposat per la globalització econòmica.

Orientacions: Per mitjà de cadascun dels exemples podrem descobrir models de desenvolupament local, respectuosos amb el medi ambient, alternatius a un sistema directament responsable del canvi climàtic. A més a més, es pot convidar l'alumnat a sumar-se a accions i a maneres de viure alternatives que plantegin una autèntica revolució capaç de posar límit a un creixement descontrolat que posa en perill, entre altres coses, la nostra supervivència en el planeta. Així mateix, aquesta activitat ha de trencar tòpics: hi ha alternatives i no sempre procedeixen dels països del Nord; les persones no tan sols són víctimes; sobretot, són protagonistes. Hi ha més exemples i també és important que els i les alumnes puguin fer la seva pròpia cerca.

La cimera també és cosa nostra pàg. 10

Objectius: Promoure l'argumentació, el diàleg, el debat. Reflexionar sobre les responsabilitats que ens toquen com a ciutadans i ciutadanes globals. Adonar-nos de la relació que hi ha entre el que és local i el que és global.

Orientacions: Amb tot el que hem analitzat durant el treball en el *Global express*, proposem elaborar un document per enviar als participants en la cimera. Aquest document hauria de contenir un tema per incloure en l'agenda de la cimera, amb un argumentari i amb els compromisos que, segons el parer de la classe, s'han d'adoptar. És important generar debat a la classe però s'ha d'aconseguir extreure una única proposta, assumida per tots, per reforçar la idea de com es treballa en les cimeres, on es busquen solucions de consens. També és important no perdre de vista que la reunió de Copenhaguen és de representants polítics i que les solucions que es prenguin han de ser globals; és a dir, orientades al bé comú.

Qui és qui en una cimera?: Es proposa un petit **joc de rol** per analitzar els diferents papers que tenen els actors en les cimeres internacionals. La classe es dividiria en els grups següents:

- **Representants governamentals:** fonamentalment pertanyen a països desenvolupats. Alguns presentaran propostes de països partidaris de mantenir el nivell d'emissions (encara que sigui a costa de comprar drets d'emissió a altres països), mentre que uns altres presentaran propostes de reducció. En tots els casos, els representants tindran en compte que no poden defraudar els seus votants i, per tant, les propostes aniran encaminades a mantenir el seu nivell de vida.
- **Organismes internacionals:** influïts per les grans empreses multinacionals, han de lluitar entre respondre els interessos d'aquestes grans empreses i no tacar la seva imatge davant l'opinió pública
- **ONG i col·lectius socials:** representen la societat civil conscienciada i els interessos de totes les persones del planeta. Consideren, per tant, que s'han de prendre mesures urgents per frenar el canvi climàtic i plantejaran un altre model de desenvolupament. No poden participar directament en la cimera, però sí reunir-se amb alguns dels participants per fer-los arribar la seva visió.
- **Mitjans de comunicació:** es mouran entre la seva deontologia professional d'explicar el que passa i seguir els dictats de les grans corporacions que els paguen.

La cimera tindrà una primera part, prèvia a les reunions, en què cada país elaborarà la seva estratègia i les seves propostes, mentre que les ONG intentaran convèncer alguns dels països perquè defensin les seves postures. En aquesta primera part també s'elaborarà l'agenda de temes per tractar, on les ONG tindran veu però no vot. En una segona part, els representants governamentals i els organismes internacionals es reuniran per debatre i elaborar un document que reculli els principals compromisos adoptats; en aquesta part no hi poden participar les ONG, encara que sí poden exercir pressió des de fora, de manera pacífica i en silenci. Els mitjans aniran recollint informació per elaborar un seguit de titulars al final de la cimera que reflecteixin els fets, a la seva manera de veure, més rellevants. L'activitat es complementa buscant vincles entre els compromisos globals i els personals.